

Preek over Romeinen 5:1a

- Schildwolde, 12 juli 2020
- Kees van Dusseldorp
- openbare geloofsbelijdenis

thema: geloof brengt vrede

votum en groet

Opwekking 640 Ik hef mijn ogen

wetslezing

Psalm 18:1,9

gebed

lezen Romeinen 5:1-11

lezen Johannes 10:7-11

Liedboek 966:1,3,4 Het heil des hemels werd ons deel

preek Rom.5:1-2

gebedstelefoon

Opwekking 428 Genade zo oneindig groot

inleiding openbare geloofsbelijdenis

Psalm 42A: Als een hert dat verlangt naar water

vragen (pag.685), ja-woord, zegen.

Gezang 141 (GK03) Dankt, dankt nu allen God

online zegen

gebed

collecte – luisterlied tijdens collecte Gezang 1006

Psalm 111:1,6

zegen

Beste deelnemer, hier of thuis,

Voordat ik aan de preek begin, wil ik je eerst een keuze vraag voorleggen. Je kunt die vraag weer vinden op www.menti.com.

In deze keuzevraag heb ik zeven uitdrukkingen uit Romeinen 5 op een rijtje gezet. Ergens komen ze alle zeven op hetzelfde neer. En tegelijk hebben ze alle zeven hun eigen inhoud en gevoelswaarde. En dat betekent dat het voor mensen best verschil maakt. Bij de ene uitdrukking heb je meer gevoel dan bij de andere.

Ik ben wel benieuwd hoe dat bij jou ligt en bij iedereen die op dit moment meekijkt.

Ik denk dat het meedoen met deze peiling je beter in het onderwerp brengt.

Misschien zijn het voor kinderen en jongeren moeilijke woorden.

Kies dan gewoon het woord dat jij het mooiste vindt. Je kunt het niet fout doen.

uitdrukkingen staan op de volgorde zoals ze in Romeinen 5 voorkomen.

als rechtvaardigen aangenomen
vrede met God
toegang tot Gods genade
later delen in Gods luister
blijdschap in alle omstandigheden
verzoening voor zondaren
vrijgesproken van het oordeel

**

Toen ik dit voorbereidde, bedacht ik dat het eerste antwoord waarschijnlijk niet het vaakst gekozen zou worden... 'Als rechtvaardigen aangenomen'.

Het is een uitdrukking, waar veel christenen niet direct een beeld bij hebben. Zoals wel bij vrede, Gods luister, blijdschap. Maar rechtvaardiging, dat is best een moeilijk woord. Rechtvaardiging door God ervaren veel jongeren als iets waar je niet zoveel bij kunt beleven of als iets waar je praktisch wat mee kunt. Ik zeg wel jongeren, maar misschien ben jij niet zo jong en herken je dit ook. Dat 'rechtvaardiging' niet meteen het eerste woord is dat je gebruikt om de kern van je geloof onder woorden te brengen.

Jouke, jij hebt de tekst uit Romeinen 5 naar voren geschoven als een tekst die voor jou belangrijk is. Als kern van je geloof. Zo ken ik jou ook: als iemand die geen genoegen neemt met eenvoudige en gemakkelijke verhalen, maar die de inhoud zoekt. Ik vond je keuze wel zo treffend, dat ik besloten heb om daarover te preken vanmorgen. En dan focus ik mij op de eerste uitdrukking: 'als rechtvaardigen aangenomen'.

Jij belijdt straks je geloof. Het geloof waarvan Paulus schrijft dat dat het middel is waardoor je door God als rechtvaardige bent aangenomen.

[thuis:] Dat klinkt wel vrij belangrijk vind je niet? Het maakt groot verschil of je gelooft of niet. Door het geloof word je als rechtvaardige aangenomen bij God. Waar hebben we het dan over? Wat is rechtvaardiging? En wat voor geloof is dat?

** rechtvaardig verklaard worden

Het woord 'rechtvaardigen' of 'rechtvaardig verklaren' komt uit de rechtsspraak. Als jij ruzie met de buurman hebt, omdat je je schutting te ver op zijn land gezet zou hebben en de rechter zoekt dat uit, dan kan de uitspraak zijn dat jouw handelen gerechtvaardigd is: je hebt met je actie de wet niet overtreden, je wordt niet veroordeeld. Of stel dat jij per ongeluk de auto van de buurman beschadigd hebt, maar je hebt daar een schadevergoeding voor betaald, dan word je misschien door de rechter ook rechtvaardig verklaard. Rechtvaardig verklaren betekent dat de rechter zegt: 'Jij hebt geen probleem of geen probleem meer. Zoals de situatie nu is, is die oké.'

Veel mensen komen nooit met een rechter in aanraking. Door TV-programma's heb je er vast een beeld van. Je kunt ook denken aan het oordeel van een leraar als je een meningsverschil met een klasgenoot hebt, of aan de beslissing van je moeder als jij en je broertje ruzie hebben. Maar ook al heb je hier op aarde misschien nooit te maken met een rechter, ieder mens zal eens voor de hemelse Rechter verschijnen. Dan is het beslissend voor je eeuwige toekomst of je rechtvaardig wordt verklaard of niet. Ben je rechtvaardig, dan ben je welkom in de hemel. Word je veroordeeld, dan blijf je daar buiten.

Op de een of andere manier vinden mensen het niet zo prettig om daarover na te denken. Over God als hemelse rechter. Liever focussen we ons op het leven hier en nu, onze omgang met elkaar, de keuzes die we maken. We kiezen liever andere woorden voor onze verhouding tot God dan het ingewikkelde woord 'rechtvaardiging'. En toch is je verhouding tot God veel beslissender dan alle andere onderwerpen die er zijn. En brengt het woord 'rechtvaardiging' je in het hart van je relatie tot God.

** Gods uitspraak

Natuurlijk, ik weet wel: ik kan dat alleen zeggen omdat ik geloof dat God bestaat. En God lijkt voor steeds meer mensen een probleemwoord. Misschien twijfel je wel aan zijn bestaan. Maar zelfs als je dat niet zeker weet, is het niet logisch om net te doen of er geen God is. En als je er rekening mee houdt dat God bestaat, dan ligt het voor de hand dat die God ook iets van jou vindt. En van hoe wij het als mensen doen.

Ja toch? Jouw bedrijf heeft vast een directeur (of een CEO), ook al heb je die nog nooit gezien, woont die in een heel ander land en spreekt die een heel andere taal. Je mag ervan uitgaan dat die directeur een goed beeld heeft. Van hoe het bedrijf het doet. En dat hij daar een mening over heeft. Hij wil met zijn bedrijf iets bereiken. Hij kijkt naar de cijfers van de verschillende bedrijfsonderdelen. Als het nodig is, bekijkt hij de cijfers van de verschillende afdelingen of zelfs van de verschillende medewerkers. En als de directeur dat zelf niet doet, dan laat hij dat doen via een locatiemanager of een teamleider.

Kun je ervan uitgaan dat God bestaat? 95% van de mensheid zegt daar 'ja' op. Ook al heeft niet iedereen hetzelfde beeld bij God. In de Bijbel wordt verteld hoe God zichzelf bekend gemaakt heeft. En ook hoe mensen voortdurend proberen om dat weg te duwen en daar niet naar te luisteren, Met alle schade en ellende die dat tot gevolg heeft. In de Bijbel lezen we hoe Jezus voortdurend bezig is om te vertellen over Gods plan. Hoe Hij het leven van mensen in het grote geheel plaatst, in het licht van de eeuwigheid. En hoe mensen daar niet aan willen. Hoe ze niet van Jezus accepteren dat ze zich moeten bekeren om gered te kunnen worden. En dat ze al helemaal niet accepteren dat Hij voor God sterven moet als Hij zich identificeert met onze schuld en ellende.

Voor Paulus is dit de hoofdlijn van zijn brief. En van zijn preken. Dat God er is. Dat Hij rechtvaardig is. Dat Hij zal oordelen. Over ieder mens persoonlijk en over de mensheid als geheel. En dat niemand dat overleeft. Maar ook dat God niets liever wil dan mensen rechtvaardig verklaren en welkom heten in zijn rijk. Mensen vrijspreken van hun zondes. Mensen bevrijden van de ellende. Mensen redden van het oordeel. Paulus beschrijft welke weg God daarvoor ziet. Hoe een mens gered kan worden, zonder dat God het kwaad accepteert. Hoe een mens door God rechtvaardig verklaard kan worden, ook al is niemand rechtvaardig van zichzelf.

Dit is het grote plaatje. Het grote geheel waarin je leeft. De gemakkelijkste en de slechtste reactie is de kop in het zand steken. Te zeggen: nou, dat zal allemaal wel. Maar er is geen bewijs voor. Ik ervaar God niet zo. Ik heb wel genoeg aan mijn hoofd. Ik zie het wel. Wetenschappelijk bewijs van Gods bestaan kan ik je niet geven. Wel overduidelijke aanwijzingen. En veel verhalen van mensen die God hebben ontmoet en Gods stem hebben gehoord.

En het bewijs dat niemand 100% rechtvaardig is, dat hoef ik je toch niet te geven, hoop ik? Daarvoor ken je hopelijk je eigen tekorten en schaduwkanten voldoende. En heb je hopelijk door hoe jij ongewild deel uitmaakt van systemen waar anderen last van hebben.

** door geloof, in Christus

Welke weg heeft God dan geopend om gered te kunnen worden terwijl het oordeel niet wordt afgeblazen? Hoe kan ik rechtvaardig verklaard worden, terwijl ik niet 100% rechtvaardig ben?

Een heel aantal jaren geleden gebruikte een dominee de volgende vraag om iets duidelijk te maken van rechtvaardiging. Hij zei: Stel dat je sterft en je komt voor God te staan. En God vraagt je: 'Waarom zou Ik je niet veroordelen, maar toelaten in de hemel? Op grond waarvan zou Ik je rechtvaardig kunnen verklaren.' Wat zou dan je antwoord zijn? De meeste mensen – ook de meeste christenen – geven dan een van de volgende drie antwoorden:

- a. Omdat ik mijn best heb gedaan een goed mens te zijn.
- b. Omdat ik in U geloof en probeer naar uw geboden te leven.
- c. Omdat ik alles voor U over heb en zoveel voor U heb gedaan.

Herken je dat? Dat je een van deze drie antwoorden zou willen geven om de Rechter te overtuigen dat je mag binnenkomen in zijn Koninkrijk? Maar als je er even over nadent, snap je wel dat geen van deze antwoorden de Rechter zal overtuigen. Hoe graag Hij je ook wil vrijspreken. Waarom niet? Omdat bij elk van deze antwoorden je wijst op iets van jezelf. Iets wat jij goed hebt gedaan. Of het nu je goede daden zijn, je goede bedoelingen of je goede geloof. Maar daarmee red je het niet.

Er is maar één antwoord mogelijk: 'Heer, ik heb niets in te brengen. Ik kan niet wijzen op mijn goede gedrag, want ik heb ook fouten gemaakt en schade veroorzaakt. Ik kan niet wijzen op mijn goede intenties, want weet dat ik het niet altijd van harte deed. Ik kan niet wijzen op mijn goede geloof, want ik ken ook mijn onzuiverheden en eenzijdigheden daarin. Ik kan slechts erkennen: Ik heb niets in te brengen. Ik verdien veroordeling. Maar Heer, ik schuil bij Jezus Christus. Ik hou me vast aan uw belofte dat er redding is voor

zondaren door het sterven en de opstanding van uw Zoon. Ik hou me vast aan de Here Jezus. Ik smeed u om genade. Kijk alstublieft naar mij door Jezus Christus.'

'Mijn kind, wees welkom! Vrij spreek ik je van je zonden. Want mijn Zoon, jouw Middelaar heeft ervoor betaald. Ik red je van het oordeel. Want jouw Heer heeft het oordeel gedragen. Ik verklaar je rechtvaardig. Er is geen probleem meer. Het is oké. Je geloof in Jezus Christus heeft je gered. Wees welkom in mijn huis'.

**

Weet je, ik heb je nu in gedachten meegenomen naar het moment dat je voor God komt te staan. Maar God is er altijd. En die weg van redding is altijd open. Sterker nog: Die is juist nu open. In de tijd van leven die je hebt. Nu wordt Gods genade je aangeboden. Nu word je gered. Nu word je opgeroepen tot geloof in Jezus Christus. Als je tenminste de ruimte wilt nemen om na te denken over het grotere geheel. Over God, over de wereld, over jezelf, over de toekomst.

Denk niet: dat is voor later als ik oud ben. Nee, het is voor nu, nu je leeft, hoe oud of jong je ook bent, hoe geslaagd of mislukt je leven ook is, hoe mooi of hoe lelijk je leefwereld er ook uitziet.

Denk niet: dat is een mooie theorie, maar in de praktijk maakt het verder niet zoveel verschil. Wat merk je ervan dat je rechtvaardig verklaard bent? Juist daarover schrijft Paulus in Romeinen 5. 'Wij zijn dus als rechtvaardigen aangenomen'. Dat heeft geweldige consequenties. Nu al. Die omschrijvingen die je aan het begin op je telefoon zag (en die een hoge score hadden?). Paulus noemt er vier:

- Ten eerste leven we dan in vrede met God. Dat gaat niet over een gevoel van vrede, maar om de verhouding van vrede. Het is goed tussen jouw en God, wat er ook gebeurt, en of je dat nu ervaart of niet.
- Ten tweede heb je toegang tot Gods genade, die ons fundament is. Dat is de positieve kant: altijd en overal mag je naar God toe. Je Vader. Om te genieten van zijn vriendschap. Om op adem te komen, wijsheid te vinden.
- Ten derde krijg je hoop. Je weet wat je toekomst is: eens zul je delen in Gods luister, in de heerlijkheid straks. Dat uitzicht doet je leven in hoop. Wat je omstandigheden ook zijn, je bent op weg naar een volmaakt leven in de heerlijke aanwezigheid van God.
- Ten vierde leer je vreugde, zelfs als het moeilijk is. 'We prijzen ons zelfs gelukkig onder alle ellende' schrijft Paulus. Omdat we ons door de ellende alleen maar dichter bij Jezus Christus laten brengen. Daardoor groeit ons geloof.

Over geloof kun je veel zeggen. Over geloofsbelijdenis doen ook. Maar uiteindelijk komt het neer op één naam: 'Ik geloof in Jezus Christus. Zonder hem is er geen redden aan. Hij is mijn Heer, mijn Heiland.'

Dat is het reddend geloof. Het middel waarmee je rechtvaardig wordt verklaard. Waarmee je wordt vrijgesproken van het oordeel. En in de vriendschap met God mag leven. Nu al. En tot in eeuwigheid.

Amen